



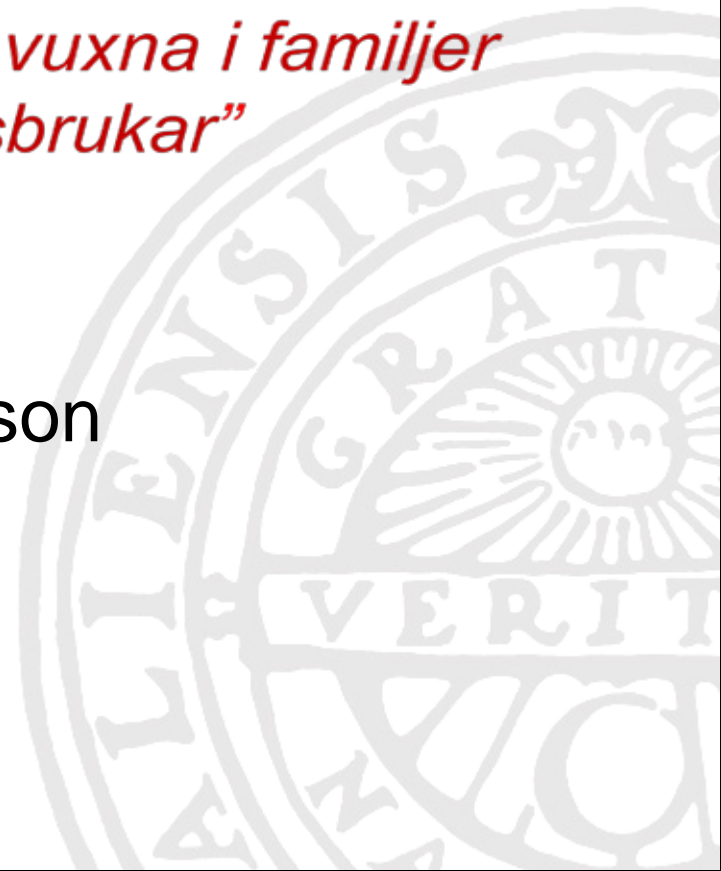
UPPSALA  
UNIVERSITET

# Utvärderingsupplägg av socialstyrelseprojektet

*”samordnat stöd för barn och vuxna i familjer  
där någon vuxen missbrukar”*

Karin Alexanderson

2013-10-15





UPPSALA  
UNIVERSITET

# Utvärderingsansats

Programteori

Process

Resultat

Interaktiv – ömsesidigt lärande

Bejakande av flera kunskapskällor

Evidensbaserad praktik





# Programteori

*En programteori är inte en teori i strikt vetenskaplig mening som på basis av empirisk kunskap förklarar eller förutsäger händelser eller fenomen.*

En programteori är beskrivning av hur en verksamhet/metod/arbetssätt logiskt hänger ihop.





## En programteori består i praktiken av flera

En normativ utsaga – *an action theory*, dvs. det här ska vi göra, när, var, hur med vilka

En kausal utsaga – *theory of change*, dvs. vad detta ska det leda till på kort och längre sikt

Bakomliggande antaganden – här att ha ett familjeperspektiv i familjer med missbruk faktiskt är effektivt



# Kommunernas programteorier för hur samordningen ska gå till

- Vad vill vi göra?
- Hur tänker vi göra det; vad innebär det? Vilka aktiviteter planeras?
- När ska olika aktiviteter ske? (*Upptäckt, utredning, insats, uppföljning?*)
- Varför/på vilka grunder vill vi göra det?
- Vem eller vilka personer/nivåer är involverade/berörda?
- Vem/vilka ansvarar för genomförandet?
- Vad ska arbetssätt/metoder/aktiviteter leda till
  - i) på kort sikt? ii) på längre sikt?
- Implementeringsplaner och plan för uppföljning



# Övergripande utvärderingsfrågor

(med programteorin som utgångspunkt)

- Samordnades arbetet så som de tänkt sig det hela vad gäller upptäckt, utredning, insats?
- Har kommunerna nått de resultat de tänkt sig på kort och lång sikt?
- Identifiera hinder och möjligheter i termer av teorifel eller genomförandefel





# Utvärderingsfokus

- **Genomförande gäller två aspekter**
  - Själva samordningen, görandet
  - Implementering av samordningsmodellen
- **Flera perspektiv:**
- Brukare barn och familjer,
  - Familjeklimat
  - psykiskt mående
  - den vuxnes missbruk
  - Upplevelse av samordningen
- Profession
- Organisation





## Förväntade resultat

- Kommunerna har utvecklat modeller, tydligt beskrivna, för ett familjeorienterat arbetssätt i familjer där vuxna missbrukar, som de kan fortsätta utveckla och implementera
- de har fått verktyg för att följa upp sitt arbete
- Fått kunskaper om vilka förhållanden som hindrar alternativt befrämjar ett familjeperspektiv i socialtjänstens arbete med barn och vuxna
- Kunskap om hur arbetssätten uppfattas av barn och vuxna och om de förefaller vara en hjälp för familjerna





# Vinsterna med ett familje- och relationsperspektiv

Involvering av familjen på olika stadier i behandlingen ger förbättrade resultat för såväl missbrukaren som familjemedlemmarna.

Fler vuxna genomför behandlingen

Effekten av behandlingen varar längre över tid

Mindre problem i familjen

Relationerna blir bättre

Mindre partnervåld

Färre skilsmässor

Barnen får mindre problem

